

Spaniolar fáa ekki so mikið sum ein toska-murt í norskum sjógvi

— krevja 90.000 tons í Barentshavinum

Ein samarbeðsavtala millum EFTA og EF er um at fara í fisk, slakar ekki annar av þortunum í fiskivinnuspurninginum. Í farnu viku varð 10. umfarið í samráðingunum millum teir báðar handils-felagsskaparnar, men partarnir fóru meira ósamdir frá aftur samráðingar-borðinum, enn teir komu til fundir í Bruxelles.

Norðmenn hövdu nevnliga vónað, at EF fór at koma við einum nýggjum útspæli í fiskivinnumálinu, sum hevði við sær, at krøvini frá spaniolum um at fáa atgongd til norskan sjógv vórðu tikin av borðinum, men so varð ikki. Heldur tvørturímóti, ti EF hevði einki nýtt útspæla at leggja fram, soleiðis sum tað leingi hevur lovað, men visti enn einaferð til sponsku krøvini at fáa fiskikvotur í eitt nú norskum sjógvi.

Herfyri vóru tíðindi frammi í norsku pressuni um, at norska stjórnin møguliga vildi geva seg í spurninginum um at lata fisk fyri toll, men sambært norska blaðnum Aftenposten, sum fylgir væl við í samráðingunum millum EFTA og EF, so vóru boðini frá norsku samráðingarfólkunum heilt greið: Fiskikvotur í norskum sjógvi hoyra als ikki við í samráðingunum. Punktum. Ikki so frægt sum ein toska-murt skulu spaniolar vænta sær at fáa í norskum sjógvi. Her er talan um prinsipp-mál og eisini um eitt tilfeingi, sum frammanundan er ov lítið til norðmenn sjálvar.

Spaniolar tykjast ikki at vilja geva seg í hesum máli og hava helst latið EF-samráðingarnevndina vita, at fiskakvotur í EFTA-sjógvi er eitt ófrávikiligt krav, skal Spania góðtaka eina avtalu, sum gevur EFTA-londunum fullt tollfrælsi í EF.

Spania skal hava kravt at fáa millum 30.000 og 90.000 tons av fiski í Barentshavinum.

— Hetta er jú heilt burturvið og eitt fullkomiliga órimiligt krav. At givið

esg í hesum máli hevði verið tað sama sum at latið spaniolum allan tosk-in í Barentshavinum sum hann er, sigur ein av norsku fiskiserfrøðingunum, sum hevur verið við í samráðingunum í Bruxelles, við Aftenposten.

Hann visir á, at hetta at tengja atgongd til marknað og fiskastovnar er nakað heilt nýtt og fremmant í altjóða fiskivinnuav-talum. Út frá einum norskum sjónarmiði verða spaniolar noyðdir at geva seg. Spaniolar harafturi-móti halda hetta ikki vera nakað órimiligt krav, nú umleið 40% av spanska fiskiflotanum liggur fyri teym.

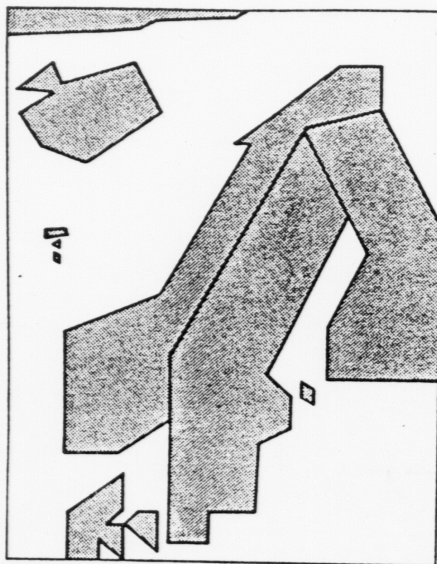
Hóast tað sær rættiliga svart út í lotuni at fáa eina avtalu, sum eisini gevur m.a. norðmonnum fría atgongd til EF-marknaðin við fiskavörum sínum, so vóna norðmenn, at tað eydnast hinum EF-londunum at tosa spaniolar til rættis.

Men hendir tað ikki og Noreg fastheldur síni sjónarmið kann tað lætt henda, at øll EØS-avtalan fer í fisk. Fiskur verður rætt og slætt tað, sum forðar fyri eini slikari av-talu, sum inniheldur so nógv annað enn bara fisk.

Norski samráðingarleiðarin og EF-sendi-harrin Eivinn Berg sigur við Aftenposten, at stóðan er greið. Hann hevur ikki fingið nakra heimild frá norsku stjórnini at samráðast við EF um møguliga atgongd til norskan sjógv. Hetta heldur hann eisini vera stóðuna hjá EFTA sum heild.

Hann sigur viðari, at einki av hinum EFTA-londunum hevur sett norðmonnum nakað krav um, at Noreg skal geva seg í hesum máli og møg- ligu loyva EF-skipum í norskan sjógv.

Norðmenn eru greiðir yvir, at teir ikki bara kunnu krevja at fáa stórar fyrimunir av tollfrælsi fyri fiskavörur uttan at lata okkurt afturfyri. Spurningurin so bara hvat. Fyri ikki heilt at læsa samráðingarnar fast-

ar uppá fiskivinnuspurn-ingarnar, hava norðmenn ti boðið sær til at taka málið um kvotur upp við Spania og halda hetta utt-anfyri EØS-samráðingar-nar. Henda ætlan varð tó slept skjótt, tá spaniolar bert settu enn størri krøv til kvotur.

Ætlanin var, at ein fyr-bils avtala millum EFTA og EF skuldi undirskrivast í Salzburg tann 24. juni, men tíðin gongur og enn eru langt frá allar súd-ir syftar.

Tó má sigast, at semja er á mongum økjum. Eitt sera stórt arbeiði er lagt í frá báðum síðum at fáa eina EØS-avtalu. M.a. kunnu ibúgvur í londun-um fritt vitja í øllum teim-um 18 EF-EFTA-londun-um, loyvt er eisini at flyta kapital og tænastur tvørt-ur um landamark og hvat viðvikur kravinum frá EF um, at EFTA skal góð-taka at loyva størri inn-flutningi av landbúnaðar-vörum úr EF, so eru lond-ini eisini her samd.

Norðmenn hövdu vón-að, at tá teir góvu seg á økjum sum at loyva inn-flutningi av landbúnaðar-vörum úr EF og segdu ja til at seta pengar av til ein grunn, sum skal stuðla út-

jaðaraøkjum í EF, at EF so eisini fór at sleppa kravinum um at fáa at-gongd til norskan sjógv.

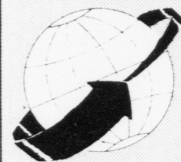
Men hesum kravi tykist

EF so ikki enn at vilja vikja frá. Tað eru so eisini onnur mál, sum skilja partarnar. Eitt nú spurn-ingurin um EF-dómstólin. EFTA-londini vilja nevni-liga ikki ganga kravinum frá EF á móti, at eisini tey skulu ganga undir avgerð-irnar hjá EF-dómstólin-um, tá trætumál eru, ti EFTA-londini verða ikki umboðað í dómstólinum. Til tess skal fullur lima-skapur til.

Tann 13. mai verður fundur á hægsta stigi mill-um EF og EFTA. Tá hitt-ast uttanríkisráðharrarnir á fundi og skulu teir royna at fáa glið á, soleiðis at av-talan kann undirskrivast sum ætlað.

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skivir

Danir ynskja øll Norðurlond í EF

— Tað er bert gjøgnum limaskap í EF, at eitt land kann fáa veruliga ávirkan á gongdina. Tað verða so-statt londini í EF, sum fáa týðandi ávirkan á, hvussu eitt framtíðar Europa fer at siggja út, segði danski uttanríkisráðharrin Uffe Ellemann-Jensen í einum fyrilestri á lærða háskúl-anum í Lund nú um dagar-nar.

Tað gongur skjótt fram-á móti einum politiskum, búskaparligum og tekno-

logiskum samveldi í Europa og endamálið má vera, at øll norðurlondini eru við í EF. Ynskja vit tað kunnu vit vera við til at avgera, hvussu eitt framtíðar Europa skal siggja út, segði danski uttanríkisráðharrin.

Hann visir á, at Norður-lond kunnu fáa 16 atkvøð-ur í EF ráðharraráðnum sammett við at Týskland fær 10.

Uffe Ellemann-Jensen gjørdi eisini viðmerkingar

til svenska neutralitets-politikkin:

Sannleikin er tann, at í næstan 200 ár hava sviar hildið seg uttanfyri rest-ina av Europa. Nú er tíðin komin til, at Svøríki og Danmark taka lógvatak saman á altjóða støði. Møguleikin er til staðar nú, og hann kemur ikki aftur seinni, segði hann.